

Směrnice o ochraně oznamovatelů – Whistleblowing

Č.j.: SvS 003/2023

Vypracoval: Mgr. Marek Katrňák, školní psycholog

Schválil: Mgr. Jiří Vymětal, ředitel školy

Platnost ode dne: 31.7.2023

Účinnost ode dne: 1.8.2023

Změny ve směrnici jsou prováděny formou číselných dodatků, které tvoří součást tohoto přepisu

V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Směrnice EU) a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (ZOO), zavádí ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11 jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

- a) Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
- b) Tato směrnice se vztahuje a je závazná pro všechny zaměstnance ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11 (dále jen „zaměstnanci“). Směrnice je přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy a podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
- c) Zásady této směrnice se vztahují i na další oznamovatele, kteří získali informace o porušení v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností. Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu; služba; samostatná výdělečná činnost; výkon práv spojených s částí právnické osoby; výkon funkce člena orgánu právnické osoby; plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet; správa svěřenského fondu; dobrovolnická činnost; odborná praxe, stáž nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.
- d) Smyslem směrnice je nastavit systém pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení a zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

- a) Každý oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozví o porušení Směrnice EU a o protiprávním jednání jiných osob, je oprávněn podat oznámení, a to formou písemnou, elektronickou, ústní či telefonickou.
- b) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez jeho souhlasu třetím osobám, s výjimkou žádosti ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
- c) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
- d) Odvetným opatřením se rozumí jakékoliv přímé či nepřímé jednání či opomenutí v souvislosti s výkonem práce nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které je vůči němu směřováno, a to z důvodu, že oznamovatel učinil oznámení pro podezření z páčání protiprávního jednání na pracovišti. Takovéto jednání má za důsledek způsobit oznamovateli neoprávněnou újmu. Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani další osoby s ním spřízněné nebo mu osoby blízké.
- e) Mezi možné formy odvetných opatření proti oznamovatelům patří zejména:
- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
  - zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
  - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce či dohodou o pracovní činnosti,
  - odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
  - uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
  - snížení platu, odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
  - přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
  - negativní služební hodnocení nebo pracovní posudek,
  - neumožnění odborného rozvoje,
  - změna pracovní nebo služební doby,
  - vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
  - výpověď nebo odstoupení od smlouvy,
  - zásah do práva na ochranu osobnosti apod.
- f) Oznámením se rozumí skutečnosti a informace o tom, že existuje důvodné podezření o páčání protiprávního jednání na pracovišti, k němuž došlo:
- u osoby, pro niž oznamovatel vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnosti, nebo

- u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jinou obdobnou činností.
- g) Protiprávním jednáním se rozumí jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, jednání porušující zákon, nebo jednání porušující jiný právní předpis nebo předpis EU v oblasti:
- finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
  - daně z příjmů PO,
  - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
  - ochrany spotřebitele,
  - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
  - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
  - ochrany životního prostředí,
  - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
  - radiační ochrany a jaderného bezpečnosti,
  - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
  - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
  - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
  - ochrany finančních zájmů EU podle článku 325 Smlouvy o fungování EU, nebo
  - fungování vnitřního trhu podle č. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování EU včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva EU.
- h) Oznamovatelem je FO, která v souvislosti s výkonem práce či jiné k tomu obdobné činnosti (včetně ucházení se o práci nebo v souvislosti s bývalou prací pro povinný subjekt) má důvodné podezření, že v rámci organizace, kde je zaměstnána, dochází k protiprávnímu jednání, a tedy takovouto skutečnost oznámila prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení.
- i) Porušením se rozumí takové jednání nebo opomenutí, které má za důsledek nedodržení povinnosti ukládané předpisy EU, mezinárodními smlouvami, zákony, podzákonnými předpisy, profesními standardy, interními pravidly a postupy nebo popírá jejich účel a smysl, za kterým byly přijaty.

- j) Příslušnou osobou se rozumí vybraná osoba z řad zaměstnanců povinného subjektu, která je osobou zletilou, plně svéprávnou a bezúhonnou a která je zodpovědná za přijetí, zaevidování, řádné prošetření a vyhodnocení podaného oznámení. Informace o příslušné osobě jsou zveřejněny způsobem umožňující dálkový přístup, a to na webových stránkách školy a v příloze č. 3 této směrnice.
- k) Whistleblowing je forma interního či externího podání oznámení příslušné osobě oznamovatelem zdůvodu podezření páchání protiprávní činnosti, o které se oznamovatel dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností, a to za účelem odhalení takového protiprávního jednání.
- l) Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení a možnost uveřejnění oznámení

Oznamovatel má možnost podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení. Prvotní volba, jestli pro podání oznámení využít vnitřní oznamovací systém, externí oznamovací systém, nebo učinit oznámení prostřednictvím orgánů v trestním řízení je na oznamovateli. Je doporučováno využít institut uveřejnění pouze v krajních případech, které jsou uvedeny níže. Uveřejnění oznámení může být provedeno v případech, kdy:

- a) v zákonné lhůtě nebylo přijato vhodné opatření (neposouzení důvodnosti oznámení ze strany příslušné osoby, povinný subjekt nepřijal nápravné opatření atd.),
- b) má oznamovatel oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy
- c) má oznamovatel oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení prostřednictvím externího oznamovacího systému (EOS – zřizován Ministerstvem spravedlnosti, kdy tento bude přijímat oznámení, poskytovat metodickou podporu, poskytovat poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů a plnit další povinnosti stanovené zákonem) existuje zvýšené riziko, že bude on nebo osoba jemu blízká, vystavena odvetným opatřením nebo že je ohrožen postup podání oznámení prostřednictvím EOS.

4. Možnosti podání oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

- a) Písemně v listinné podobě (osobní předání), a to na sekretariátu ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11. Takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem: „WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT“.

- b) Písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem nebo dopisem s doručenkou na adresu školy ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11, příspěvková organizace, 779 00 Olomouc. Takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem: „WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT“.
- c) Písemně elektronicky zasláním na e-mailovou adresu: whistleblowing@zssvatoplukova.cz, k níž má přístup pouze příslušná osoba.
- d) Osobně ústně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín. Předpokladem je, že osobní schůzka bude probíhat v budově ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11. O ústním podání bude vyhotoven písemný zápis, případně bude po dohodě a se souhlasem oznamovatele zvolen jiný způsob zaznamenání podaného oznámení (např. zvuková nahrávka).

5. Evidence oznámení

- a) Příslušné osoby vedou evidenci oznámení. Podaná oznámení a související dokumenty evidují ve spisové službě v souladu s vnitřními předpisy. Přitom dbají ochrany všech dokumentů.
- b) Přijaté oznámení se evidují v následujícím rozsahu:
- datum přijetí oznámení,
  - jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje oznamovatele, nebo jiného údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto známy,
  - shrnutí podstaty a obsahové stránky oznámení, včetně identifikace osob, vůči kterým je oznámení směřováno, je-li jejich totožnost známa,
  - datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jeho výsledek.
- c) Pokud je to možné, využije pro oznámení oznamovatel formulář uvedený v příloze č. 4 této směrnice.
- d) Oznámení podaná dle zákona budou v souladu s touto směrnicí uchovávána po dobu 5 let od přijetí oznámení.

6. Součinnost zaměstnanců a povinnosti příslušné osoby

Zaměstnanci jsou povinni příslušné osobě poskytnout při posuzování oznámení veškerou součinnost, včetně písemností či přístupu do kanceláři a jiných prostor ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11.

Povinnosti příslušné osoby:

- a) Příslušná osoba dodržuje zákonem předepsaný postup a lhůty.
- b) Příslušná osoba je povinna přijmout oznámení od oznamovatele prostřednictvím

vnitřního oznamovacího systému (VOS), zaevidovat takové podání, prošetřit okolnosti a skutečnosti související s podáním, navrhnout případné opatření k nápravě, pokud se prokáže, že oznámení bylo podáno důvodně.

- c) Příslušná osoba se nesmí nechat v rámci své činnosti ovlivňovat jakoukoliv další osobou a je povinna jednat v zájmu maximální možné míry ochrany oznamovatele, zejména je povinna postupovat nestranně a zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s podaným oznámením, a to i po ukončení vyšetřování podaného oznámení.
- d) Příslušná osoba vede centrální evidenci podaných oznámení tak, aby nebyla ohrožena ochrana oznamovatele a nedošlo k porušení vnitřních předpisů.
- e) Příslušná osoba je povinna činit veškeré nezbytné administrativní kroky po přijetí podaného oznámení (vyhotovení písemného zápisu o ústním podání či pořídit přepis nahrávky obsahující oznámení).
- f) Požádá-li o to oznamovatel, je příslušná osoba povinna oznámení přijmou osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.
- g) Příslušná osoba vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů ode dne, kdy oznámení přijala.
- h) Příslušná osoba zajistí, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje.
- i) Do 30 dnů ode dne přijetí oznámení posoudí příslušná osoba důvodnost oznámení a písemně o tom informuje oznamovatele, ve složitějších případech může tuto lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, nejvýše však dvakrát.
- j) V případě důvodného oznámení navrhuje příslušná osoba povinnému subjektu opatření k nápravě.
- k) Pokud příslušná osoba posoudí oznámení jako nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom vyrozumí oznamovatele a poučí jej o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.
- l) Pokud příslušná osoba posoudí oznámení jako důvodné, navrhne povinnému subjektu k opatření k nápravě protiprávního vztahu.
- m) Příslušná osoba zajišťuje případnou komunikaci s ministerstvem spravedlnosti.
- n) Příslušná osoba navrhuje uplatnění případných postihů.
- o) Příslušná osoba archivuje oznámení viz bod 5 písm. d) této směrnice.

7. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

- a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se spodanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.
- b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.
- c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50.000,- Kč.

9. Závěrečná ustanovení

- a) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec, při kontrolách provádí písemné záznamy.
- b) Uložení směrnice v archívu školy se řídí Spisovým řádem školy.
- c) **Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 01. 08. 2023.**

V Olomouci, dne 31. 07. 2023

Mgr. Jiří Vymětal

Ředitel školy

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
OLOMOUC, SVATOPLUKOVA 11
příspěvková organizace
Svatoplukova 11, 779 00 OLOMOUC